

Voorblad

Raadsvoorstel Jaarwisseling (eindvoorstel)

Datum college: 3 september 2024
Portefeuillehouder: Burgemeester
Afdeling: Veiligheid & wijken

Samenvatting

De actuele motie 'Vuurwerkverbod' die op 22 mei 2023 is aangenomen door de gemeenteraad is de aanleiding geweest om de jaarwisseling 2023-2024 volgens 'nieuwe stijl' in te richten. Dat betekent op hoofdlijnen dat er in heel de gemeente een verbod op het afsteken van particulier vuurwerk van kracht is tijdens de jaarwisseling, er wijk- en dorpsinitiatieven worden georganiseerd door inwoners, jaarwisselingsshows plaatsvinden en dat het verkopen van vuurwerk binnen de gemeente ontmoedigd wordt.

De eerste jaarwisseling nieuwe stijl heeft plaatsgevonden en is inmiddels uitgebreid geëvalueerd. U heeft in het voorjaar 2024 de uitkomsten van de evaluatie ontvangen (zie bijlage 2). In deze evaluatie wordt ook vooruitgekeken naar toekomstige jaarwisselingen. Daarvoor worden concrete aanbevelingen gedaan en stellen we een lange termijn uitvoeringsrichting voor om de komende jaren toe te werken naar een vuurwerkrij Tilburg. Dit wordt gedaan door de thema's verbinden en veiligheid centraal te stellen.

De uitvoeringslijn voor de jaarwisseling 2024-2025 is reeds vastgesteld. Het budget hiervoor is beschikbaar gesteld in de tussenrapportage 2025. Dit raadsvoorstel gaat over de jaarwisselingsedities vanaf 2025-2026 en verder.

Ontwerpbesluit

De raad besluit om jaarlijks een jaarwisseling nieuwe stijl te vieren en daarbij de volgende uitgangspunten vast te stellen vanaf de editie van 2025-2026:

1. Wijk- en dorpsinitiatieven mogelijk te maken voor een bedrag van 100.000 euro.
2. Een financiële bijdrage van maximaal 47.500 euro te verlenen om activiteiten in de binnenstad te stimuleren op oudejaarsavond en tijdens de jaarwisseling. Deze bijdrage bouwt af naar 30.000 euro voor de editie van 2028-2029.
3. De gemeente organiseert jaarwisselingsshows op twee momenten op 31 december; in het centrum/Piushaven en in het Reeshofpark en stelt hiervoor jaarlijks 290.000 euro beschikbaar.
4. Voor de jaarwisseling van 2025-2026 toe te werken naar 'digitale' jaarwisselingsshows overwegend bestaande uit licht-, laser en projectie-effecten en stelt hiervoor een krediet beschikbaar van 150.000 euro voor de investering in een digitale show, waarbij de bijbehorende kapitaallasten binnen het huidig werkbudget worden gedekt.
5. De verkoop van particulier vuurwerk in de gemeente verder te ontmoedigen.

Raadsvoorstel Jaarwisseling

Aanleiding

Met het uitvoeren van de motie 'Vuurwerkverbod' hebben er de afgelopen jaarwisseling de onderstaande veranderingen plaatsgevonden:

- Algeheel vuurwerk verbod in de gemeente voor het afsteken van particulier vuurwerk.
- Jaarwisselingsshows in de Piushaven en het Reeshofpark.
- Wijk- en dorpsinitiatieven waarbij inwoners zelf een kleinschalig evenement organiseren.
- Ontmoedigungsstrategie voor de verkoop van particulier vuurwerk.

Een uitgebreide evaluatie (bijlage 2) van de ervaringen van de afgelopen jaarwisseling (2023-2024) geeft inzichten in de successen en de verbeterpunten. Het doel van dit raadsvoorstel is het ophalen van een besluit over uitvoeringsrichting voor de lange termijn voor opgave Tilburg vuurwerkvrij.

Beoogd effect

Het beoogde effect van dit voorstel is om toe te werken naar de doelstelling Tilburg vuurwerkvrij, zoals opgedragen in de motie 'Vuurwerkverbod' (aanvaarde motie M PPN24-15 'Geld voor vuurwerk', 10 juli 2023: [Actuele Motie 2 - Vuurwerkverbod in Tilburg.pdf](#)).

Voorstel

De raad besluit om jaarlijks een jaarwisseling nieuwe stijl te vieren en daarbij de volgende uitgangspunten vast te stellen vanaf de editie van 2025-2026:

1. Wijk- en dorpsinitiatieven mogelijk te maken voor een bedrag van 100.000 euro.
2. Een financiële bijdrage van maximaal 47.500 euro te verlenen om activiteiten in de binnenstad te stimuleren op oudejaarsavond en tijdens de jaarwisseling. Deze bijdrage bouwt af naar 30.000 euro voor de editie van 2028-2029.
3. De gemeente organiseert jaarwisselingsshows op twee momenten op 31 december; in het centrum/Piushaven en in het Reeshofpark en stelt hiervoor jaarlijks 290.000 euro beschikbaar.
4. Voor de jaarwisseling van 2025-2026 toe te werken naar 'digitale' jaarwisselingsshows overwegend bestaande uit licht-, laser en projectie-effecten en stelt hiervoor een krediet beschikbaar van 150.000 euro voor de investering in een digitale show, waarbij de bijbehorende kapitaallasten binnen het huidige werkbudget worden gedekt.
5. De verkoop van particulier vuurwerk in de gemeente verder te ontmoedigen.

Argumenten

1.1 Met het stimuleren van wijk- en dorpsinitiatieven door een financiële bijdrage te leveren zetten we mensen aan het denken over een alternatief voor het afsteken van vuurwerk en stimuleren we momenten van verbinding.

De initiatieven dragen bij aan de doelstelling 'verbinden' en aan de bewustwording van het afsteekverbod. Daarmee zijn de eerste stappen naar een nieuw soort jaarwisseling beleving gezet. Ze zijn ook bedoeld als alternatief voor het afsteken van particulier vuurwerk.

2.1 Levendigheid in de binnenstad rondom de jaarwisseling kan een alternatief bieden voor het afsteken van vuurwerk.

Afgelopen jaarwisseling heeft de gemeente voor de eerste keer initiatieven van horeca gestimuleerd. De initiatieven van de horeca vonden plaats in de avond en nacht. Deze initiatieven zijn over het algemeen goed bezocht. Met name de evenementen 'JeetjeMina' in het Wilhelminapark en 'Korte Heuvel countdown to 2024' op de Korte Heuvel waren goed bezocht. Beide evenementen vonden buiten plaats en trokken veel bezoekers (respectievelijk ongeveer 600 en 1400 op het drukste moment). Dit smaakt voor zowel gemeente, bezoekers

als de betrokken ondernemers (in de binnenstad) naar meer. Voor de volgende jaarwisselingen hopen we daarom meer horecaondernemers enthousiast te maken om samen te zorgen voor een levendige binnenstad op oudjaarsavond.

2.2 De begroting voor stimulering levendigheid en openheid binnenstad bouwt af.

De bijdrage aan de horecapleinen vergt een meerjarige insteek, maar wel met een afbouwend karakter. De afbouw laat zien dat we de horeca in het begin graag financieel stimuleren om levendigheid en openheid mogelijk te maken. De verwachting is dat door hen ontplooiden initiatieven stijgend rendabel worden en een bijdrage vanuit de gemeente daarom minder nodig is. Vanwege de extra hoge kosten die gemoeid zijn met het organiseren van evenementen op 31 december van bijvoorbeeld personeel en materieelhuur, bouwt deze bijdrage niet volledig af, maar loopt het af tot een jaarlijkse bijdrage van 30.000 euro.

3.1 Door kinder- en volwassenenshows op twee locaties in de gemeente te organiseren zijn de shows voor een zo groot mogelijke aantal inwoners een aantrekkelijk alternatief voor het zelf afsteken van particulier vuurwerk.

Door meerdere shows op verschillende tijdstippen op twee locaties te organiseren, hebben inwoners ruime keuze om een show te bezoeken.

4.1 Digitale jaarwisselingsshows, in plaats van vuurwerkshows, zijn meer toekomstbestendig.

Voor de komende jaarwisseling (2024-2025) is de gemeente gebonden aan de overeenkomst waarbij jaarwisselingsshows zijn ingekocht die voornamelijk bestaan uit vuurwerk. Voor de jaarwisseling vanaf 2025-2026 werken we toe naar 'digitale' shows die voornamelijk bestaan uit licht-, laser- en projectie-effecten omdat:

- Shows met licht, laser en projectie-effecten bieden de mogelijkheid om er typische Tilburgse shows van te maken. Bijvoorbeeld door (lokale) kunst en/of kunstenaars te betrekken in de shows.
- Shows met licht, laser en projectie-effecten hebben een minder ongunstig effect op het milieu en (geluids)overlast.
- Shows met licht, laser en projectie-effecten zijn minder gevoelig voor weersomstandigheden. Daardoor is de kans dat ze door kunnen gaan bij bijvoorbeeld harde wind groter en is de kans op annuleren kleiner.
- Naar verwachting kunnen projectie-effecten voor meerdere jaarwisselingen en andere Tilburgse evenementen ingezet worden.

De ontwikkeling van deze shows vraagt, naast het jaarlijkse benodigde budget van 290.000 euro voor de uitvoering van de shows, om een eenmalige investering van ongeveer 150.000 euro. De kappitaallasten van deze investering worden gedekt vanuit het reguliere budget. Hiermee beogen we te investeren in het deel van de show dat voor meer gelegenheden en edities bruikbaar is.

5.1 De verkoop van particulier vuurwerk binnen de gemeente Tilburg past niet binnen de doelstelling Tilburg vuurwerkvrij.

Het is voor inwoners verwarrend wanneer zij wel particulier vuurwerk mogen kopen maar niet mogen afsteken binnen de gemeente. Daarom wordt de verkoop van particulier vuurwerk binnen de gemeente de komende jaren zoveel mogelijk ontmoedigd. Een algeheel verbod op de verkoop van particulier vuurwerk is een nationaal vraagstuk en vooralsnog is het juridisch niet mogelijk om dit lokaal anders te regelen. Het aantal verkooppunten waar daadwerkelijk verkocht wordt in Tilburg is gedaald naar 4, dat waren er enkele jaren geleden nog meer dan 10. De huidige toelichting op de bepaling in de APV over de vuurwerkvergunning wordt bij de volgende APV-wijziging aangepast zodat ook hieruit blijkt dat er sprake is van invulling geven aan de doelstelling Tilburg vuurwerkvrij.

Voor alle besluitpunten geldt: Om te kunnen beoordelen of deze initiatieven leiden tot een andere (gezamenlijke) manier van het vieren van de jaarwisseling, is het nodig dat dit meerdere jaren wordt voortgezet.

Het is belangrijk dat er voor de komende jaarwisselingen een duidelijke uitvoeringsrichting ligt die bijdraagt aan de doelstelling Tilburg vuurwerkvrij. Een vuurwerkvrij Tilburg vraagt om een lange adem. Om de ingezette

koers vast te houden en continu te verbeteren, is een lange termijn commitment van het college en de raad nodig. Middels dit raadsvoorstel wordt de benodigde uitvoeringslijn voor langere termijn vastgelegd.

Kanttekeningen en gewogen alternatieven

Gewogen alternatief 1: enkel shows op 1 januari

Commentaren uit de online enquête, die onderdeel was van de evaluatie, en op social media duiden erop dat mensen over het algemeen tevreden waren met de verplaatsing van de shows naar maandag 1 januari. Deze verplaatsing is gedaan vanwege de slechte weersomstandigheden op 31 december. Zo'n **10%** van de mensen die reageerden op social media suggereerden zelfs om dit voortaan altijd zo te doen. **30%** van de reageerders noemden de verplaatsing naar 1 januari echter niet wenselijk. De meerwaarde van de viering op 1 januari zit vooral in de kernwaarde 'verbinden', niet in de kernwaarde 'veiligheid' omdat de jaarwisselingsshow bedoeld zijn als alternatief op het afsteken van particulier vuurwerk. Het sluit daarom minder goed aan bij de doelstelling Tilburg vuurwerkvrij.

Kanttekening 1: het budget is leidend in de uitvraag binnen de Europese aanbesteding voor het inkopen van de digitale shows.

Komende jaarwisseling (2024-2025) vinden er nog jaarwisselingsshow's plaats die grotendeels bestaan uit vuurwerk. Voor de jaarwisselingen daarna starten we een Europese aanbesteding om 'digitale' shows in te kopen. Het inkooptraject start in het najaar van 2024. Tijdens de marktconsultatie en aanbesteding wordt duidelijk wat er precies mogelijk is voor het budget. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de lengte van de shows en de materialen die gebruikt gaan worden. De uitvraag wordt zo breed mogelijk gedaan.

Kanttekening 2: toekennen benodigde budgetten

Voorwaardelijk voor het uitvoeren van doelstelling 'Tilburg vuurwerkvrij' is het toekennen van het benodigde budget in de programmabegroting 2025 en verder. Zie ook de paragraaf 'Kosten en dekking'.

Niet beïnvloedbare risico's

//

Kosten en dekking

In de Programmabegroting 2025 wordt structureel budget à 500.000 euro en een eenmalige investering à 150.000 euro gevraagd voor de komende jaarwisselingen.

Algemene toelichting op het budget tot op heden en de ontwikkeling daarvan

Afgelopen jaar was er een budget voor de jaarwisseling van 224.000 euro. Dit budget is gebaseerd op het oorspronkelijke Raadsbesluit jaarwisseling 2020-2021 d.d. 25-05-2020 wat enkel uitging van twee vuurwerkvrije zones met elk een vuurwerkshow. De kern van de actuele motie 'Vuurwerkverbod' is grootser en ziet toe op het gemeente breed verbieden van vuurwerk en daarvoor een alternatief te bieden met vuurwerk- en licht-/lasershow's, alsmede alternatieve ontmoetingen organiseren. Ofwel, een langdurige transitie in te zetten naar een volledig vuurwerkvrije gemeente.

Wat is er nodig?

In onderstaande tabel is per editie aangegeven welke budgetten er nodig zijn voor de uitvoering:

Onderdeel	Editie				
	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029
Wijk- en dorpsinitiatieven	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Levendige en open binnenstad*	50.000	47.500	40.000	32.500	30.000
Organisatie**	80.000	75.000	70.000	65.000	60.000
Jaarwisselingsshow***	290.000	290.000	290.000	290.000	290.000
Totaal per editie in euro	520.000	512.500	500.000	487.500	480.000
<i>Investering digitale shows a 150.000 euro****</i>		30.000	30.000	30.000	30.000

Opmerkingen bij begroting:

* Dit bedrag bouwt af. De afbouw laat zien dat we de horeca in het begin graag financieel stimuleren om levendigheid en openheid mogelijk te maken. De verwachting is dat door hen ontplooiden initiatieven uiteindelijk rendabel worden en een bijdrage vanuit de gemeente daarom minder nodig is.

** Dit bedrag bouwt af vanaf 0,8 fte voor 2024-2025. De organisatiekosten bouwen af in de loop der jaren wanneer de uitvoering van de jaarwisseling een meer permanent karakter krijgt.

*** Dit is het bedrag dat jaarlijks nodig is voor het opvoeren van de shows. Dit is nodig naast de eenmalige investering van 150.000 euro in het ontwerpen van de shows.

**** In het voorstel wordt een jaarlijks (exploitatie) budget gevraagd voor het uitvoeren van de opgave Tilburg vuurwerkvrij (zie tabel). Daarnaast (dus bovenop de € 500.000) wordt eenmalig een bedrag van € 150.000 krediet gevraagd om een investering te doen in digitale shows voor algemeen gebruik, ook buiten de jaarwisseling. Het beschikbaar stellen van een krediet is een bevoegdheid van de raad. De jaarlijkse kosten van dit krediet / investering zijn kapitaallasten (afschrijving) van 30.000 per jaar (voor periode van 5 jaar). Voor dit bedrag van 30.000 wordt geen extra budget gevraagd, maar wordt er budget vrijgemaakt binnen het werkbudget van de afdeling Veiligheid en Wijken.

Voor de jaarwisselingen van 2025-2026 en verder is er nog geen budget beschikbaar gesteld. Bij de integrale afweging in de Programmabegroting voor 2025 en verder is een voorstel opgenomen voor een structureel budget à 500.000 euro en een eenmalige investering à 150.000 euro voor de opgave Tilburg vuurwerkvrij.

Uitvoering

Bij de uitvoering van de opgave Tilburg vuurwerkvrij zijn ruim 40 medewerkers van verschillende afdelingen direct betrokken. Dit vraagt een extra menskracht en aansturing. Daarnaast zijn er verschillende externe partners betrokken bij de uitvoering.

De aanbevelingen voor komende jaarwisseling en de uitvoeringsrichting voor de lange termijn hebben een impact op de gemeentelijke capaciteit. Per jaar wordt bekeken of de plannen binnen de bestaande capaciteit uitvoerbaar zijn.

De opgave Tilburg vuurwerkvrij vraagt competenties die binnen een uitvoerende evenementenorganisatie te vinden zijn. Deze competenties worden gaandeweg binnen het projectteam en de staande organisatie ontwikkeld.

Het handhaven op het bezitten, opslaan en afsteken van illegaal vuurwerk is en blijft prioriteit, waarbij het belangrijk blijft dat inwoners een melding maken wanneer overlast ondervinden of iets vermoeden.

Participatie

Bij het organiseren van de afgelopen jaarwisseling hebben inwoners en ondernemers een belangrijke rol gespeeld. Voor zowel de wijk- en dorpsinitiatieven als voor de jaarwisselingsshow's was het bijdragen van inwoners en ondernemers bepalend voor het succes ervan.

De wijk- en dorpsinitiatieven zijn een vorm van inwonersparticipatie waarbij inwoners zelf bedenken hoe zij in hun directe woonomgeving oudejaarsdag wensen te vieren en dit vervolgens zelf organiseren. Op 12 plekken hebben (particuliere) inwoners initiatieven georganiseerd in het kader van de Regeling Subsidie voor Kleinschalige Evenementen tijdens de Jaarwisseling 2023-2024. Uit geluiden uit de stad (bijvoorbeeld via social media) en uit de enquête over de jaarwisseling maken wij op dat het animo om komende jaarwisseling een initiatief te organiseren groter zal zijn dan afgelopen jaar. Komende jaarwisseling hopen we met de aanbevelingen nog meer initiatieven mogelijk te maken en zal er dus nog een grotere mate van inwonersparticipatie plaatsvinden. Daarnaast heeft op twee manieren ondernemersparticipatie plaatsgevonden. Er hebben vijf horecaondernemers een initiatief georganiseerd met behulp van bovengenoemde regeling. Ook op beide locaties van de jaarwisselingsshow's hebben lokale ondernemers bijgedragen aan het succes van de shows. Voor komende jaarwisseling hebben we een vergelijkbare samenwerking voor ogen. Uit de evaluatie bleek dat deze eerste jaarwisseling nieuwe stijl bij (horeca)ondernemers op verschillende locaties naar meer smaakt en zij enthousiast zijn om de plannen voor komende jaarwisseling uit te werken. Komend jaar wordt meer ingespeeld op de unieke karakters van verschillende horecalocaties in de gemeente.

Een omgevingsmanager van gemeente Tilburg over de organisatie van een van de initiatieven:

“Door het samen bedenken, organiseren en uitvoeren van een kleinschalig wijkinitiatief is er een verbondenheid ontstaan tussen mensen die elkaar nog niet kenden. Er waren nieuwe ontmoetingen. Dit effect is zeer wenselijk. Als voorbeeld valt hier te noemen het Sylvester evenement in Tilburg West waarbij een grote groep bewoners samen een bijeenkomst met gezellig samen eten had georganiseerd. Er zijn minstens 125 bezoekers geweest. Het initiatief heeft aandacht getrokken in het NOS journaal en de organiserende bewoners hebben aangegeven een enorm gevoel van trots en empowerment te hebben ervaren door het organiseren van dit wijkinitiatief.”

Naast boven beschreven vormen van inwoners- en ondernemersparticipatie wordt onderzocht of er extra vormen van inwonersparticipatie toegepast kunnen worden.

Communicatie

Een belangrijk punt uit de evaluatie is dat ondernemers voor de zomer moeten kunnen starten met de voorbereidingen voor een nieuwe editie van de jaarwisseling. Over de invulling van de komende jaarwisseling (2024-2025) is daarom al besloten. Op die manier kunnen zij gezamenlijk en in samenwerking met de gemeente plannen maken zodat hier tijdig (uiterlijk september) vergunningen voor kunnen worden aangevraagd. Zij worden dan ook zeer tijdig op hoogte gesteld van de uitkomst van het bestuurlijk proces. Daarover staat de gemeente nauw in contact met hen.

Ook de communicatie over de subsidieregeling start voor elke zomer. Inwoners worden in de startblokken gezet met tijdige communicatie zodat zij vanaf 1 oktober een aanvraag in kunnen dienen. Op meerdere kanalen wordt aandacht besteedt aan de regeling zodat inwoners van de regeling weten en in de buurt afstemming kunnen zoeken. De gemeentelijke communicatiekanalen worden hiervoor gebruikt, maar zeker ook wijkgerichte communicatie via de wijkregisseurs en omgevingsmanagers.

Communicatie over het programma van activiteiten die door heel de gemeente plaats vinden tijdens de jaarwisseling start vanaf ongeveer november tot en met nieuwjaarsdag. Rond dezelfde tijd start de communicatie over het vuurwerkverbod. Dit gebeurt in samenwerking met partners, zoals bijvoorbeeld afgelopen jaarwisseling gedaan is met het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis (ETZ) en Onze 013 boerderijen.

Evaluatie

De komende jaarwisselingen wordt op een eenzelfde wijze geëvalueerd als de eerste editie van de jaarwisseling nieuwe stijl. Het doel van jaarlijks evalueren is om steeds te perfectioneren en om bij te stellen waar nodig, terwijl we binnen de grote lijnen toewerken naar het doel Tilburg vuurwerkvrij.

Bijlagen

Bijlage 1 - Raadsbrief Evaluatie en aanbevelingen jaarwisseling

Bijlage 2 - Evaluatierapport jaarwisseling 2023-2024

Ter inzage gelegde stukken

Niet van toepassing.

Tilburg, 3 september 2024

Het college van burgemeester en wethouders van Tilburg,

de secretaris,

de burgemeester,

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Tilburg;

- gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders;

Besluit

De raad besluit om jaarlijks een jaarwisseling nieuwe stijl te vieren en daarbij de volgende uitgangspunten vast te stellen:

1. Wijk- en dorpsinitiatieven mogelijk te maken voor een bedrag van 100.000 euro.
2. Een financiële bijdrage van maximaal 47.500 euro te verlenen om activiteiten in de binnenstad te stimuleren op oudejaarsavond en tijdens de jaarwisseling. Deze bijdrage bouwt af naar 30.000 euro voor de editie van 2028-2029.
3. De gemeente organiseert jaarwisselingsshow's op twee momenten op 31 december; in het centrum/Piushaven en in het Reeshofpark en stelt hiervoor jaarlijks 290.000 euro beschikbaar.
4. Voor de jaarwisseling van 2025-2026 toe te werken naar 'digitale' jaarwisselingsshow's overwegend bestaande uit licht-, laser en projectie-effecten en stelt hiervoor een krediet beschikbaar van 150.000 euro voor de investering in een digitale show, waarbij de bijbehorende kapitaallasten binnen het huidig werkbudget worden gedekt.
5. De verkoop van particulier vuurwerk in de gemeente verder te ontmoedigen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

de griffier,

de voorzitter,